

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 4P/68/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4314213977
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milena Jakubíková
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2015:4314213977.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd v Leviciach, sudkyňou JUDr. Milenou Jakubíkovou, vo veci starostlivosti o mal. F. M., nar. XX.XX.XXXX v konaní zast. Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Levice, z rodičov: V. M., bytom Y. F. č. XXX, t.č. na neznámom mieste, v konaní zast. opatrovníčkou Mgr. Angelikou Piskalíkovou, vyššou súdnou úradníčkou Okresného súdu Nové Zámky, otec neuvedený, za účasti prokurátora Okresnej prokuratúry Levice o nariadenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

Súd u mal. F. M., nar. XX.XX.XXXX n a r i a d ť u j e ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v Detskom domove Nitra, Dlhá 179, 949 01 Nitra.

Matka je p o v i n n á prispievať na výživu maloletej sumou zodpovedajúcou 30 % sumy aktuálneho životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa mesačne vždy do 25. dňa toho- ktorého mesiaca vopred, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku na účet zariadenia, v ktorom sa ústavná starostlivosť vykonáva.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Súd bez návrhu na podnet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Levice začal konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti u mal. dieťaťa z dôvodu, že matka nie je schopná sa postarať sa o maloletú. Z podnetu vyplýva že mal. dieťa pochádza z mimomanželského vzťahu matky V. M.. Dňa 02.05.2014 bolo Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Levice oznámené, že mal. F. bola vzhľadom na jej ohrozenie a v záujme jej ochrany umiestnená dňa 07.04.2014 do starostlivosti krízových pestúnov mesta X.. Rodina matky dieťaťa je rakúskym orgánom známa, najmä z opakovaného návratu mal. E. M., nar. XX.X.XXXX, ďalšieho dieťaťa V. M. na územie Slovenska a jej nepriaznivých životných podmienok. Matka dieťaťa nedisponuje finančnými prostriedkami, nie je prihlásená k pobytu vo X. a z toho dôvodu nemá ani nárok na poberanie finančnej podpory a nachádza sa v situácii, ktorá jej neumožňuje zabezpečovať svojej dcére riadnu starostlivosť a nezodpovedne pristupuje k zlepšeniu svojej situácie. Na strane matky boli vykonávané šetrenia rodinných, bytových a sociálnych pomerov opakovane vzhľadom na jej nezodpovedný prístup k výchove mal. detí. Na predchádzajúcej adrese bydliska matky v X. ul. E. XXX sa nikto nenachádzal. Boli vykonané šetrenia aj na adrese starej matky T. O., bytom Y. F. XXX, kde sa tiež nikto nenachádzal. Vzhľadom na predchádzajúce skúsenosti s rodinou matky mal. dieťaťa a jej príbuzných, niet osoby ochotnej a schopnej zabezpečovať osobnú starostlivosť o mal. dieťa. Brat maloletej E., je t.č. v osobnej starostlivosti záujemkyne o pestúnsku starostlivosť W. V., ktorú vyhladali v záujme udržania súrodeneckých väzieb či nemá záujem o mal. F., avšak W. V. sa vyjadřila, že starostlivosť o ďalšie dieťa by nezvládla. Vzhľadom na skutočnosť, že mal. dieťa zostalo bez starostlivosti

rodičov, nemá ho kto zastupovať v bežných veciach a je ohrozený jeho život, zdravie, psychický, fyzický a sociálny vývoj, navrhli nariadiť ústavnú starostlivosť.

Na pojednávaní dňa 23.04.2015 súd rozhodol v neprítomnosti matky, ktorej z dôvodu neznámeho pobytu bola ustanovená uznesením súdu opatrovníčka, ktorá bola riadne a včas predvolaná, na pojednávanie sa nedostavila.

Kolízny opatrovník na pojednávaní uviedol, že mal. dieťa bolo uznesením Okresného súdu Levice dňa 03.07.2014 umiestnené do Detského domova Nitra. Dieťa bolo v rámci repatriácie odovzdané na územie Slovenskej republiky z Rakúska, kedy rakúske orgány upozornili, že o maloleté dieťa nie je náležite postarané. Od umiestnenia maloletej do Detského domova, matka o dieťa neprejavuje žiadny záujem, nenavštívila ho, nekontaktuje ho. Maloletá bola od 23.7.2014 umiestnená do rodiny profesionálnych rodičov a zo strany ÚPSVR Levice bol podaný návrh na vyslovenie osvojiteľnosti mal. F., konanie sa vedie na Okresnom súde Levice pod sp.zn. 12P/6/2015. Zo strany matky nie je žiadna príbuzná osoba, ktorá by bola ochotná sa o maloletú postarať a ani niet takej blízkej osoby, nakoľko aj stará matka aj prastará matka dieťaťa žijú mimo územia Slovenskej republiky, údajne v Rakúsku na neznámom mieste a otec dieťaťa nie je uvedený. Kolízny opatrovník navrhol u mal. dieťaťa nariadiť ústavnú starostlivosť a zo strany matky určiť primerané výživné.

Na základe vykonaného dokazovania zistil súd tento skutkový stav:

Z rodného listu mal. dieťaťa mal súd preukázané, že matkou mal. F. M., nar. XX.XX.XXXX je V. M., nar. XX.XX.XXXX, otec nie je uvedený.

Listom Veľvyslanectva Slovenskej republiky vo Viedni adresovaného Ústrediu práce, sociálnych vecí a rodiny, odboru sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v Bratislave bolo oznámené, že mal. F. M., nar. 14.X.XXXX je vzhľadom na ohrozenie jej blaha a v záujme ochrany od 7.4.2014 v starostlivosti profesionálnych rodičov. Matka dieťaťa V. M. je rakúskym orgánom známa, nemá pobyt vo X., nemá finančné prostriedky, je nezodpovedná a je v situácii, ktorá jej neumožňuje starať sa o dcéru a z toho dôvodu jej maloletá nemôže byť v E. vrátená a požiadali o preskúmanie situácie v SR, či sú podmienky, alebo osoba, ktorá by sa mohla starať o mal. dieťa.

Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava požiadalo o spoluprácu pri prešetrení rodinných a sociálnych pomerov príbuzných na strane matky mal. dieťaťa so zameraním sa na možnosti zabezpečenia starostlivosti zo strany príbuzenstva.

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Levice vykonal šetrenia na strane matky dieťaťa a príbuzných - starej matky a na základe negatívnych výsledkov podal návrh na vydanie uznesenia o predbežnom odovzdaní mal. dieťaťa do starostlivosti Detského domova Nitra.

Na základe predbežného opatrenia (uznesenie tunajšieho súdu zo dňa 23.06.2014 č.k. 4P/68/2014-9 bola mal. F. predbežne odovzdaná do starostlivosti Detského domova Nitra a dieťa bolo do Detského domova ul. Dlhá 179, Nitra prijaté dňa 03.07.2014.

Zo správ Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Levice, odboru služieb zamestnanosti vyplýva, že matka mal. dieťaťa nie je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie a nie je poberateľkou príspevku dieťaťu zverenému do náhradnej starostlivosti.

Z oznámenia Sociálnej poisťovne, pobočka Levice vyplýva, že matka mal. dieťaťa nie je registrovaná ako zamestnanec ani samostatne zárobkovo činná osoba.

Zo správy Detského domova Nitra vyplýva, že mal. F. bola do ich starostlivosti umiestnená 03.07.2014. Matka maloletej sa zdržiava v E. a šetreniami rodinných pomerov matky, vykonanými ÚPSVR Levice na

adrese matky v X. , E. XXX, ako aj v Y. F. bolo zistené, sa tam nikto nezdržiava a nebola nájdená žiadna osoba ochotná a schopná zabezpečiť starostlivosť o mal. F.. Dňa 23.7.2014 bola maloletá umiestnená do starostlivosti profesionálnej rodiny zamestnanca DeD Nitra a ÚPSVR Nitra bola odoslaná spisová dokumentácia dieťaťa za účelom jeho zaradenia do prehľadu detí, ktorým je potrebné sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť formou pestúnskej starostlivosti. Matka dieťaťa ani nikto z rodiny dieťaťa sa o maloletej neinformovali a dňa 04.01.2015 bola splnená podmienka osvojiteľnosti v zmysle § 102 ods. 1 Zák. o rodine. Súčasťou správy sú aj informácie o psychomotorickom vývine maloletej a zdravotnom stave, z ktorých vyplýva, že dieťa prospieva, napreduje, často choré nebolo, absolvuje povinné očkovania.

Zo správy obce Y. F. vyplýva, že matka mal. dieťaťa V. M. je prihlásená k trvalému pobytu v obci na adrese Y. F. č. XXX, avšak sa v bydlisku nezdržiava a nie je známa aktuálna adresa jej pobytu. Aj stará matka F. O., nar. XX.XX.XXXX je prihlásená k trvalému pobytu v obci Y. F. č. XXX, avšak v mieste bydliska sa nezdržiava a nie je známy jej terajší pobyt.

Podľa § 54 ods. 1 Zák. o rod. náhradná osobná starostlivosť alebo pestúnska starostlivosť má prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti.

Podľa § 54 ods. 2 Zák. o rod. súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak výchova maloletého dieťaťa je vážne ohrozená alebo vážne narušená a iné výchovné opatrenia nevedli k náprave alebo ak rodičia nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa z iných vážnych dôvodov a maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

Podľa § 54 ods. 5 Zák. o rod. súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenia, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o nariadení ústavnej starostlivosti súd vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na citové väzby maloletého dieťaťa k súrodencom a na ich zachovanie.

Podľa § 62 ods.1 Zák. o rod. plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods.2 Zák. o rod. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods.3 Zák. o rod. každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 4 Zák. o rod. pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods.5 Zák. o rod. výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zák. o rod. pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 81 ods. 2 Zák. o rod. ak súd rozhodne o umiestnení maloleté dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené.

Z vykonaného dokazovania v prejednávanej veci mal súd jednoznačne preukázané, že nariadenie ústavnej starostlivosti u mal. dieťaťa, aj keď sa jedná od krajnú formu náhradnej osobnej starostlivosti, je za danej situácie celkom v jej záujme. Matka maloletej sa zdržiava v E. na neznámom mieste, kde nemá vytvorené podmienky, aby sa o maloletú starala, nemá žiadny príjem, nie je prihlásená k pobytu a pre rakúske orgány ide o známu osobu, nakoľko aj jej predchádzajúce mal. dieťa E. bol repatriovaný na územie Slovenskej republiky a umiestnený do Detského domova Žitavce. Vykonaným šetrením nebola zistená žiadna osoba z blízkej rodiny matky a maloletého dieťaťa, ktorá by bola schopná sa o dieťa postarať, nakoľko aj stará matka maloletej sa zdržiava na neznámom mieste. Matka sa o maloletú vôbec nezaujíma, nekontaktuje ju. Vzhľadom na tieto skutočnosti by bol ohrozený život, zdravie, sociálny a psychický vývoj mal. dieťaťa, o ktoré sa nemá kto postarať. Náhradná ústavná starostlivosť sa bude vykonávať v Detskom domove Nitra, kde maloletá nachádza už od 03.07.2014.

Zo strany matky súd určil výživné vo výške zodpovedajúcej 30% sumy aktuálneho životného minima pre nezaopatrené, nepĺnoleté dieťa (takto určené tzv. „minimálne výživné“ v súčasnosti predstavuje sumu 27,13 EUR pre jedno dieťa), ktoré výživné je primerané odôvodneným potrebám mal. dieťaťa a v tomto štádiu je primerané možnostiam a schopnostiam matky, ktorej príjem sa nepodarilo zistiť a súd pri určení výšky výživného vychádzal z ustanovení Zákona o rodine o minimálnom výživnom.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho

doručenia prostredníctvom podpísaného súdu na Krajský súd v Nitre, v troch písomných vyhotoveniach. Odvolanie musí obsahovať označenie súdu ktorému je určené, kto ho robí, označenie mena, zamestnania a bydliska

účastníkov, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu opovažuje za nesprávny, čoho sa odvolateľ domáha, musí byť podpísané a datované.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že :

- v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. 1
- konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci
- súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci , pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností
- súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym

skutkovým zisteniam

- doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti, alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205 a)
- rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie,

oprávnený môže podať návrh na výkon rozhodnutia alebo na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.

Rozsudok v časti o výživnom pre maloleté dieťa je predbežne vykonateľný.